

Acord de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de 20 de desembre de 2013

Informe 6/2013, de 20 de desembre. Diverses qüestions relatives a la interpretació de l'apartat 4 de l'article 146 del Text refós de la Llei de contractes del sector públic que ha introduït la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització

Antecedents

1. La secretària general de la Conselleria d'Administracions Públiques va formular la consulta següent a aquesta Junta Consultiva el 30 d'octubre:

L'article 44.2 de la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització, ha afegit dos nous apartats (4 i 5) a l'article 146 del TRLCSP.

«4. L'òrgan de contractació, si ho considera convenient, pot establir en el plec de clàusules administratives particulars que l'aportació inicial de la documentació que estableix l'apartat 1 se substitueixi per una declaració responsable del licitador en la qual s'indiqui que compleix les condicions establertes legalment per contractar amb l'Administració. En aquest cas, el licitador a favor del qual recaigui la proposta d'adjudicació, ha d'acreditar davant l'òrgan de contractació, prèviament a l'adjudicació del contracte, la possessió i validesa dels documents exigits. En tots els casos és suficient amb aquesta declaració responsable en els contractes d'obres amb valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros i de subministraments i serveis amb un valor estimat inferior a 90.000 euros.

En tots els casos l'òrgan de contractació, per tal de garantir el bon fi del procediment, pot sol·licitar, en qualsevol moment anterior a l'adopció de la proposta d'adjudicació, que els licitadors aportin documentació acreditativa del compliment de les condicions establertes per ser adjudicatari del contracte.

5. El moment decisiu per apreciar la concurrència dels requisits de capacitat i solvència exigits per contractar amb l'Administració és el de finalització del termini de presentació de les proposicions.»

Arran de la publicació i entrada en vigor d'aquest precepte, el Servei de Contractació de la Secretaria General de la Conselleria d'Administracions Públiques s'ha plantejat dubtes interpretatius relatius a la seva aplicació.

Per això i d'acord amb l'article 15 del Reglament d'organització i funcionament de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, aquesta Secretaria General sol·licita informe a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa que respongui als dubtes següents en relació amb l'aplicació dels apartats 4 i 5 de l'article 146, del Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de contractes del sector públic:

Primer. Si atesa la nova regulació s'ha de substituir en tot cas la presentació de la documentació del sobre núm. 1 (documentació general) per una declaració responsable en els contractes d'obres amb valor estimat inferior a 1.000.000 euros i de subministraments i serveis amb valor estimat inferior a 90.000 euros, o s'ha d'entendre com un dret subjectiu del licitador a presentar la declaració esmentada o presentar tota la documentació a què es refereix l'article 146.1 del TRLCSP.

Segon. En el cas que els plecs prevegin expressament que s'ha de presentar la declaració responsable, si el licitador opta per presentar la documentació de l'article 146.1, quines mesures s'han de prendre.

Tercer. Per al cas que el licitador adjudicatari hagi presentat la declaració responsable esmentada, es planteja la qüestió de quin és el termini per requerir la documentació acreditativa del compliment de les condicions establertes per ser adjudicatari del contracte i que s'enumeren a l'article 146.1 del TRLCSP. I si aquest termini ha de ser el termini de 10 dies que s'atorga al licitador que ha presentat l'oferta econòmicament més avantatjosa per presentar la documentació a què es refereix l'article 151.2 del TRLCSP.

Quart. Enllaçant amb l'anterior es planteja qui ha de valorar la documentació a què es refereix l'article 146.1 del TRLCSP. En concret, si aquesta valoració correspon a la Mesa, per al cas d'un contracte obert, o a la Unitat Administrativa de Contractació, si es tracta d'un negociat sense publicitat.

Cinquè. Per al cas que la documentació sigui incompleta o no s'acrediti el compliment de les condicions per ser adjudicatari, es planteja si s'ha de donar un termini d'esmena de deficiències. I en cas afirmatiu, si aquest ha de ser el mateix que es donava després de l'obertura del sobre núm. 1 abans de la reforma del TRLCSP.

Sisè. En el cas que el licitador no presenti els documents acreditatius, no esmeni les deficiències o es detecti una falsedat en allò manifestat a la declaració responsable, s'ha plantejat si s'ha de procedir, segons el que estableix l'article 151.2 del TRLCSP, és a dir sol·licitar la mateixa documentació al licitador següent per l'ordre en què hagin quedat classificades les ofertes o quines han de ser les conseqüències.

I, si es passa al licitador següent, es fa de manera automàtica o s'han de tornar a valorar les ofertes.

2. La secretària general de la Conselleria d'Administracions Públiques està legitimada per sol·licitar informes a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, de conformitat amb l'article 12.1 del Decret 20/1997, de 7 de febrer, de creació d'aquesta Junta Consultiva, i amb l'article 15.1 del seu Reglament d'organització i funcionament, aprovat per l'Acord del Consell de Govern de 10 d'octubre de 1997. A l'escrit s'adjunta un informe jurídic, d'acord amb l'article 16.3 del Reglament. Per tant, es compleixen els requisits previs d'admissió per poder emetre l'informe sol·licitat.

Consideracions jurídiques

1. L'escrit de consulta planteja diversos dubtes interpretatius relacionats amb l'apartat 4 de l'article 146 del Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre (en endavant, TRLCSP), que ha introduït recentment la Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització.

Concretament, la primera qüestió que es planteja és si en els procediments d'adjudicació dels contractes d'obres amb un valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros i de subministraments i serveis amb un valor estimat inferior a 90.000 euros s'ha de substituir en tot cas la presentació de la documentació del sobre núm. 1 (documentació general) per una declaració responsable o si s'ha d'entendre que el licitador té dret a escollir si presenta la declaració esmentada o si presenta tota la documentació a què es refereix l'article 146.1 del TRLCSP.

La segona qüestió planteja quines mesures s'han de prendre en el cas que, tot i que els plecs prevegin expressament que s'ha de presentar la declaració responsable, el licitador presenti la documentació de l'article 146.1.

L'escrit de consulta planteja també quatre dubtes en relació amb la presentació de la documentació acreditativa del compliment de les condicions establertes per

ser adjudicatari del contracte per part del licitador seleccionat per a l'adjudicació en els procediments en què s'hagi de presentar una declaració responsable. Concretament, aquests dubtes es refereixen al termini per presentar aquesta documentació, a l'òrgan que l'ha de valorar, a la possibilitat d'atorgar un termini d'esmena de les deficiències que s'observin en aquesta documentació i de quin termini es tractaria, i, finalment, a les conseqüències que tindria el fet que el licitador no presentàs els documents acreditatius o no esmenàs les deficiències que s'haguessin detectat en la documentació, o el fet que es detectàs una falsedat en allò manifestat en la declaració responsable.

2. La Llei 14/2013, de 27 de setembre, de suport als emprenedors i la seva internacionalització, introdueix diverses modificacions en el Text refós de la Llei de contractes del sector públic.

L'exposició de motius de la Llei 14/2013 justifica les modificacions que preveu en el capítol II del títol IV, sota l'epígraf "Mesures per impulsar la contractació pública amb emprenedors", en el fet que permetran "eliminar obstacles a l'accés dels emprenedors a la contractació pública, de manera que aquesta pugui actuar com una autèntica palanca a l'expansió i consolidació d'empreses".

Aquesta norma se situa en la mateixa línia d'actuació de la Comissió Europea i de les propostes de directives que s'estan tramitant actualment, que pretenen revisar i modernitzar la legislació vigent sobre contractació pública.

La principal novetat de la Llei 14/2013 pel que fa a la modificació de la normativa en matèria de contractació és en l'article 44, el qual, sota l'epígraf "Garanties per a la contractació pública", introdueix dos nous apartats, el 4 i el 5, en l'article 146 del TRLCSP, amb el tenor literal següent:

4. L'òrgan de contractació, si ho considera convenient, pot establir en el plec de clàusules administratives particulars que l'aportació inicial de la documentació que estableix l'apartat 1 se substitueixi per una declaració responsable del licitador en la qual s'indiqui que compleix les condicions establertes legalment per contractar amb l'Administració. En aquest cas, el licitador a favor del qual recaigui la proposta d'adjudicació, ha d'acreditar davant l'òrgan de contractació, prèviament a l'adjudicació del contracte, la possessió i validesa dels documents exigits. En tots els casos és suficient amb aquesta declaració responsable en els contractes d'obres amb valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros i de subministraments i serveis amb un valor estimat inferior a 90.000 euros.

En tots els casos l'òrgan de contractació, per tal de garantir el bon fi del procediment, pot sol·licitar, en qualsevol moment anterior a l'adopció de la proposta d'adjudicació, que els licitadors aportin documentació acreditativa del compliment de les condicions establertes per ser adjudicatari del contracte.

5. El moment decisiu per apreciar la concurrència dels requisits de capacitat i solvència exigits per contractar amb l'Administració és el de finalització del termini de presentació de les proposicions.

El nou apartat 4 de l'article 146 del TRLCSP ha suscitat nombrosos dubtes en la seva aplicació perquè la implantació d'aquesta important i nova mesura simplificadora no va acompanyada de la modificació d'altres preceptes que hi tenen relació, de manera que es produeix un buit normatiu.

Quant a la nova declaració responsable, l'exposició de motius de la Llei afirma el següent:

A més, per reduir les càrregues administratives que han de suportar les empreses en els procediments de contractació administrativa, es preveu que els licitadors puguin aportar una declaració responsable indicant que compleixen les condicions legalment establertes per contractar amb l'Administració. Així, només el licitador a favor del qual recaigui la proposta d'adjudicació haurà de presentar tota la documentació que acrediti que compleix les condicions esmentades.

Així, doncs, la possibilitat d'aportar una declaració responsable que substitueixi l'obligació dels licitadors de presentar en un primer moment la documentació a què fa referència l'article 146.1 del TRLCSP, és una mesura que, sens dubte, té una clara finalitat simplificadora i que pot suposar, per a alguns empresaris, l'eliminació d'una barrera important.

3. L'entrada en vigor de la Llei 14/2013 ha generat dubtes interpretatius en diversos òrgans de contractació del sector públic, motiu pel qual la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat va aprovar el mes de novembre de 2013 una recomanació sobre la interpretació d'alguns preceptes del Text refós de la Llei de contractes del sector públic després de l'aprovació de la Llei 14/2013.

La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de les Illes Balears ha aprovat recentment la Recomanació 1/2013, de 9 de desembre, sobre diverses qüestions relatives a la declaració responsable a què fa referència l'article 146.4 del TRLCSP, en la qual manifesta que comparteix el contingut de la Recomanació de la Junta Consultiva estatal i fa algunes consideracions

adicionals amb la finalitat de complementar-la.

Aquestes recomanacions, a les quals ens remetem per tenir una visió de conjunt més àmplia, constitueixen ara per ara i mentre no hi hagi un desplegament normatiu, els documents que han de servir de guia per interpretar aquesta modificació normativa.

Amb anterioritat a l'aprovació d'aquestes recomanacions, la secretària general de la Conselleria d'Administracions Públiques ja havia sol·licitat a la Junta Consultiva que emetés un informe sobre la interpretació de l'apartat 4 de l'article 146 TRLCSP que havia introduït la Llei 14/2013.

4. El primer dubte que es planteja en l'escrit de consulta és si, atesa la nova regulació, en els contractes d'obres amb un valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros i de subministraments i serveis amb un valor estimat inferior a 90.000 euros s'ha de substituir en tot cas la presentació de la documentació del sobre núm. 1 (documentació general) per una declaració responsable, o si s'ha d'entendre que el licitador té dret a escollir si presenta la declaració esmentada o si presenta tota la documentació a què es refereix l'article 146.1 del TRLCSP.

El primer paràgraf de l'apartat 4 de l'article 146 disposa, d'una banda, que l'òrgan de contractació, si ho estima convenient, pot establir en el plec de clàusules administratives particulars que se substitueixi l'aportació inicial de la documentació que estableix l'apartat 1 d'aquest article per una declaració responsable, i, de l'altra, que en els procediments d'adjudicació dels contractes d'obres amb un valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros i de subministraments i serveis amb un valor estimat inferior a 90.000 euros és suficient en tot cas que es presenti aquesta declaració responsable.

Així, doncs, aquest precepte preveu que en funció del tipus i del valor estimat del contracte, l'òrgan de contractació pugui o hagi de preveure en el plec que se substitueix la documentació a què fa referència l'article 146.1 per una declaració responsable.

Per tant, el primer paràgraf de l'apartat 4 de l'article 146 no és un precepte que atorgui cap opció al licitador d'escollir si presenta la declaració esmentada o si presenta tota la documentació a què es refereix l'article 146.1, motiu pel qual s'ha d'entendre que el licitador no té cap dret d'opció ni cap dret subjectiu a escollir quina documentació presenta, sinó que ha de presentar la documentació que l'òrgan de contractació estableixi en el plec de clàusules administratives

particulars, que en els contractes d'obres amb un valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros i en els de subministraments i serveis amb un valor estimat inferior a 90.000 euros ha de preveure la substitució de la documentació inicial per una declaració responsable.

S'observa, doncs, que és l'òrgan de contractació, no el licitador, qui té una opció, que consisteix en la facultat d'exigir o no, en determinats casos, la presentació de la documentació a què fa referència l'article 146.1.

Tot i que en l'escrit de consulta es fa referència a la substitució de la documentació del sobre núm. 1 (documentació general) per una declaració responsable, cal assenyalar que l'article 146.4 només preveu que se substitueixi la documentació a què fa referència l'apartat 1, però no qualsevol altre document que també s'hagi d'incloure en el sobre núm. 1. En aquest sentit, és convenient recordar que aquest sobre pot contenir, a més de la documentació esmentada en l'article 146.1, altres documents, com ara l'acreditació de la garantia provisional, la declaració expressa relativa al grup empresarial al qual pertany el licitador o el compromís de diversos empresaris de constituir-se en una unió temporal.

Per tant, atès el tenor literal de l'apartat 4 de l'article 146, la possibilitat de substituir l'aportació inicial de la documentació per una declaració responsable se circumscriu únicament i exclusivament als documents assenyalats en l'apartat 1 d'aquest article, que són els següents:

- a) Els que acreditin la personalitat jurídica de l'empresari i, si s'escau, la seva representació.
- b) Els que acreditin la classificació de l'empresa, si s'escau, o justifiquin els requisits de la seva solvència econòmica, financera i tècnica o professional. [...]
- c) Una declaració responsable de no estar incurs en prohibició de contractar. [...]
- d) Si s'escau, una adreça de correu electrònic en què es puguin efectuar les notificacions.
- e) Per a les empreses estrangeres, en els casos en què el contracte s'hagi d'executar a Espanya, la declaració de sotmetre's a la jurisdicció dels jutjats i tribunals espanyols de qualsevol ordre, per a totes les incidències que de manera directa o indirecta puguin sorgir del contracte, amb renúncia, si s'escau, al fur jurisdiccional estranger que pugui correspondre al licitador.

5. El segon dubte interpretatiu que es planteja fa referència a quines mesures s'han

de prendre en el cas que tot i que els plecs prevegin expressament que s'ha de presentar la declaració responsable, el licitador presenti la documentació de l'article 146.1.

Aquesta qüestió ha estat tractada per la Recomanació de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de l'Estat, que amb la finalitat d'evitar una exclusió prematura dels licitadors ha considerat que una interpretació formalista en virtut de la qual no s'admeti *ab initio* la documentació que assenyalava l'article 146.1 tindria l'efecte de limitar injustificadament el dret de les empreses a participar en les licitacions públiques. Per això ha interpretat que en aquests casos l'òrgan de contractació ha de donar un termini d'esmena al licitador que hagi presentat aquesta documentació perquè, en el seu lloc, presenti la declaració responsable.

La Junta Consultiva de Contractació Administrativa de les Illes Balears ha efectuat algunes consideracions addicionals sobre aquesta qüestió i ha distingit entre el cas en què el licitador presenta, juntament amb la declaració, la documentació inicial prevista en l'article 146.1, i el cas en què presenta la documentació inicial en lloc de la declaració responsable. En concret, aquesta Junta Consultiva ha manifestat el següent:

- Si el licitador presenta la declaració responsable juntament amb la documentació a què fa referència l'article 146.1, se li ha d'atorgar un termini per esmenar, si s'escau, la declaració responsable. En aquest moment no s'ha de qualificar ni esmenar la documentació inicial presentada.
- Si el licitador presenta, en lloc de la declaració, la documentació a què fa referència l'article 146.1, se li ha d'atorgar un termini perquè presenti la declaració responsable. Si la declaració responsable que el licitador presenta durant el tràmit d'esmena conté defectes o omissions, no es pot donar un nou termini d'esmena, encara que aquells siguin esmenables.
- Quant al termini d'esmena, no ha de ser superior a tres dies hàbils, llevat del cas que en el procediment hi hagi algun criteri d'adjudicació del contracte que sigui avaluable mitjançant un judici de valor, cas en què la Mesa de Contractació ha de concedir al licitador el termini que estimi convenient per garantir que l'obertura del sobre que conté la documentació relativa a aquest criteri d'adjudicació té lloc en un termini no superior a set dies comptadors des que s'obri el sobre núm. 1. Tot això d'acord amb el que disposen l'article 81.2 del Reglament general de la Llei de contractes de les administracions públiques, aprovat pel Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre, i l'article 27.1 del Reglament pel qual es desplega parcialment la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret 817/2009, de 8 de maig.

– En el cas que no s'esmenin els defectes o les omissions observats en el termini atorgat s'ha d'excloure el licitador.

6. La resta de qüestions que es plantegen estan relacionades amb la presentació de la documentació acreditativa del compliment de les condicions establertes per ser adjudicatari del contracte per part del licitador seleccionat per a l'adjudicació en els procediments en què s'hagi de presentar una declaració responsable. Per aquest motiu aquestes qüestions s'analitzen i es resolen de manera conjunta d'acord amb el text legal i amb les interpretacions que contenen les recomanacions esmentades abans.

Concretament, els dubtes que es plantegen en l'escrit de consulta es refereixen al termini per presentar aquesta documentació, a l'òrgan que l'ha de valorar, a la possibilitat d'atorgar un termini d'esmena de les deficiències que s'observin en aquesta documentació i de quin termini es tractaria, i, finalment, a les conseqüències que tindria el fet que el licitador no presentàs els documents acreditatius o no esmenàs les deficiències que s'haguessin detectat en la documentació, o el fet que es detectàs una falsedat en allò manifestat en la declaració responsable.

El primer paràgraf de l'apartat 4 de l'article 146 del TRLCSP disposa que el licitador a favor del qual recaigui la proposta d'adjudicació ha d'acreditar davant l'òrgan de contractació, prèviament a l'adjudicació del contracte, la possessió i la validesa dels documents exigits.

Tot i que aquest precepte no estableix quin és el termini per presentar la documentació a què es refereix l'article 146.1 del TRLCSP, que acredita el compliment de les condicions establertes per ser adjudicatari del contracte — l'aportació de la qual es va substituir inicialment per una declaració responsable—, s'ha d'entendre, amb bona lògica, que aquest termini és el mateix que preveu l'article 151.2 del TRLCSP, article que s'ha d'aplicar analògicament en aquest cas, i que fixa un termini de deu dies hàbils, a comptar des de l'endemà que el licitador que hagi presentat l'oferta econòmicament més avantatjosa hagi rebut el requeriment, perquè porti la documentació justificativa d'estar al corrent en el compliment de les seves obligacions tributàries i amb la Seguretat Social, de disposar efectivament dels mitjans que s'hagi compromès a dedicar o adscriure a l'execució del contracte i d'haver constituït la garantia definitiva que sigui procedent.

Quant a l'òrgan que ha de valorar i qualificar la documentació que presenti el

licitador en aquest moment procedimental, s'ha d'entendre que l'òrgan de contractació pot encomanar la qualificació d'aquesta documentació a la Mesa de Contractació o a la unitat gestora de l'expedient de contractació en funció que consideri que en l'expedient concret és més àgil i eficient l'actuació de l'una que de l'altra.

Pel que fa a la possibilitat d'atorgar un termini d'esmena de les deficiències que s'observin en la documentació que porti el licitador seleccionat per a l'adjudicació i de quin termini es tractaria, s'ha de concedir un termini d'esmena no superior a tres dies hàbils, per aplicació analògica de l'article 81.2 del Reglament general.

Finalment, l'escrit de consulta planteja quines són les conseqüències que tindria el fet que el licitador no presentàs els documents acreditatius o no esmenàs les deficiències que s'haguessin detectat en la documentació, o el fet que es detectàs una falsedat en allò manifestat en la declaració responsable.

Si el licitador no presenta els documents acreditatius o no esmena les deficiències que s'hagin detectat en la documentació, s'ha d'entendre que el licitador ha retirat l'oferta, amb les conseqüències següents:

- S'ha de requerir el licitador següent, per l'ordre en què hagin quedat classificades les ofertes, perquè presenti la mateixa documentació, és a dir, tant la documentació a què fa referència l'article 146.1 com aquella a què es refereix l'article 151.2.
- No és procedent tornar a valorar les ofertes dels licitadors.
- És procedent la incautació de la garantia provisional a què fa referència l'article 103.4 *in fine* del TRLCSP, atès que aquesta garantia respon de la serietat de l'oferta i, certament, l'actuació del licitador –que fins i tot pot ser malintencionada–, que evidencia que no té un interès real o que simplement no pot esmenar les deficiències observades en la seva documentació perquè no tenia la capacitat o la solvència exigides en el procediment i que no obstant això hi va participar i ha causat un retard en l'adjudicació del contracte, posen de manifest que la seva oferta mancava de la serietat requerida.

Tot i que la lletra *d* de l'apartat 2 de l'article 60 del TRLCSP preveu com a causa de prohibició per contractar amb les administracions públiques el fet que els empresaris hagin retirat indegudament la seva proposició en un procediment d'adjudicació o hagin impossibilitat l'adjudicació del contracte a favor seu per no haver complert el que estableix l'article 151.2 dins el termini assenyalat amb

dol, culpa o negligència, en el cas objecte de la consulta no és procedent aplicar aquesta prohibició, atès que l'aplicació analògica de l'article 151.2 no pot conduir en cap cas a l'aplicació d'una disposició restrictiva de drets, com és el cas d'aquesta prohibició de contractar.

Si es detecta una possible falsedat en allò manifestat en la declaració responsable, sí és possible aplicar, amb la incoació prèvia del procediment contradictori corresponent, la causa de prohibició de contractar que preveu la lletra e de l'apartat 1 de l'article 60, relativa al fet d'haver incorregut en falsedat en efectuar la declaració responsable a què es refereix l'article 146.1 c o en facilitar qualssevol altres dades relatives a la seva capacitat i solvència.

Conclusions

1. En els contractes d'obres amb un valor estimat inferior a 1.000.000 d'euros i de subministraments i serveis amb un valor estimat inferior a 90.000 euros l'òrgan de contractació ha de preveure en el plec de clàusules administratives particulars la substitució de la documentació inicial per una declaració responsable, sense que el licitador tingui cap dret d'opció ni cap dret subjectiu a escollir quina documentació presenta.
2. En el cas que, tot i que els plecs prevegin expressament que s'ha de presentar la declaració responsable, el licitador presenti la documentació a què es refereix l'article 146.1, l'òrgan de contractació li ha de donar un termini d'esmena perquè presenti o esmeni la declaració responsable, d'acord amb el que s'indica en la consideració jurídica cinquena d'aquest Informe.
3. Pel que fa als dubtes relatius a la presentació de la documentació acreditativa del compliment de les condicions establertes per ser adjudicatari del contracte per part del licitador seleccionat per a l'adjudicació en els procediments en què s'hagi de presentar una declaració responsable, ens remetem a la consideració jurídica sisena d'aquest Informe.